

2016

Jaarverslag 2016

Alzheimer Nederland afdeling Delft-Westland-Oostland

Van Bleyswijkstraat 91 2613 RR Delft

Telefoon: 06 – 30 59 46 95

E-mail: Delft-Westland-Oostland@alzheimer-nederland.nl

Website: www.alzheimer-nederland.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2016 van de Alzheimer afdeling Delft-Westland-Oostland. Dit verslag geeft inzage in de activiteiten die het bestuur gedurende het afgelopen jaar heeft ontwikkeld, ter behartiging van de belangen van mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Het beleid van de Alzheimer afdeling DWO is gericht op informatievoorziening over dementie, door middel van de Alzheimer Cafés en voorlichting. Daarnaast vormen belangenbehartiging en de promotie van een Dementievriendelijke samenleving tevens een essentieel onderdeel. Vanuit de Bezoekdienst wordt mantelzorgondersteuning geboden. De gemeenten Delft, Westland, Lansingerland, Pijnacker-Nootdorp en Midden-Delfland behoren tot het werkgebied van de Alzheimer afdeling DWO.

Deze vijf DWO gemeenten zijn sinds een aantal ingrijpende stelselwijzigingen voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de zorg aan mensen met dementie en hun mantelzorgers. Alzheimer Nederland verrichtte in 2016 landelijk onderzoek naar de dementiezorg, met behulp van de Dementiemonitor Mantelzorg.

Mantelzorgers in de DWO regio waarderen het totale aanbod van ondersteuning en zorg bij dementie in de thuissituatie met een 8.1. Zorgwekkend is echter de toename van het aantal overbelaste mantelzorgers. Op basis van alle ingevulde vragenlijsten kan gesteld worden dat 1 op de 6 mantelzorgers zich zwaar belast of overbelast voelt. Ondersteuning door een casemanager dementie is volgens de mantelzorgers één van de meest noodzakelijke vormen van ondersteuning om het thuis langer vol te houden.

Het bestuur bestond op 31-12-2016 uit:

Arthur de Groot - voorzitter, belangenbehartiger
Ada van Bergen - vicevoorzitter, belangenbehartiger
Riet Geerling - secretaris
Dick Brouwer - penningmeester
Joska van den Beukel - lid, portefeuille Alzheimer Cafés
Jacques van den Berg - lid, portefeuille PR & Communicatie
Marjon van Holst - lid, portefeuille Voorlichting

Coördinator Bezoekdienst:

Kristien Litjens

Contactpersoon namens Alzheimer Nederland:

JoAn Reinhoudt - coördinator Regionale activiteiten Zuid-Holland en Zeeland

Het bestuur kwam in 2016 formeel acht maal in vergadering bijeen, tussentijds waren vele momenten van overleg.

Bovenal is het bestuur veel dank verschuldigd aan alle vrijwilligers die bijdragen hebben geleverd aan de uitvoering van alle activiteiten, ter ondersteuning van mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Het bestuur van de Alzheimer afdeling Delft-Westland-Oostland

April 2017

Inhoudsopgave

1 – Alzheimer Cafés	pagina 3
• Alzheimer Café Delft	pagina 5
• Alzheimer Café Westland	pagina 8
• Alzheimer Café Lansingerland	pagina 10
2 – Belangenbehartiging	pagina 13
3 – Dementievriendelijke samenleving	pagina 16
4 – Wereld Alzheimer Dag	pagina 18
5 – Public Relations en Communicatie	pagina 19
6 – Voorlichting	pagina 20
7 – Bezoekdienst en mantelzorgondersteuning	pagina 23
8 – Financiën	pagina 27

Op de voorzijde: ziet u foto's van een aantal hoogtepunten in 2016.

Links boven: ziet u betrokkenen van het Alzheimer Café in Lansingerland. Dit Café vierde haar tienjarig bestaan in oktober. U leest op pagina 11 meer over deze speciale gebeurtenis.

Rechts boven: ziet u rechts Ron Koorevaar, voorzitter van AV De Koplopers, en Arthur de Groot, voorzitter van de Alzheimer afdeling DWO. Arthur reikte in 2016 de solidariteitssticker van Alzheimer Nederland uit aan AV De Koplopers. Op pagina 16 leest u meer over de unieke samenwerking tussen AV De Koplopers en de Alzheimer afdeling DWO.

Rechts onder: ziet u Liesbeth Vreugdenhil, vrijwilliger van de Alzheimer afdeling DWO. Liesbeth is al tien jaar lang het vertrouwde gezicht achter de informatietafel in het Alzheimer Café in Lansingerland.

Links onder en links midden: ziet u foto's die gemaakt zijn tijdens een bijzondere bijeenkomst. In april kwamen de vrijwilligers van de Alzheimer afdeling DWO bijeen om met elkaar te bowlen en te genieten van een welverdiend etentje.

1: Alzheimer Cafés DWO

De Alzheimer afdeling DWO heeft drie Alzheimer Cafés binnen haar werkgebied. Het betreft Alzheimer Café Delft, Alzheimer Café Westland en Alzheimer Café Lansingerland, daarmee wordt de gehele regio bediend. De Alzheimer Cafés vinden maandelijks plaats, met uitzondering van juli en augustus.

Wat is het Alzheimer Café en voor wie is het bedoeld?

Het Alzheimer Café is een ontmoetingsplaats voor mensen met dementie, hun partners, familieleden, hulpverleners en andere belangstellenden. De doelstelling van het Alzheimer Café is voorlichting geven over de medische- en psychosociale aspecten van dementie en de gevolgen van de hersenziekte bespreekbaar maken in een informele sfeer, net als in een gewoon café. In Delft startte in 1999 het tweede Alzheimer Café van Nederland. Momenteel zijn er ruim 230 Alzheimer Cafés, verspreid over het gehele land. In 2017 is het twintig jaar geleden dat het Alzheimer Café werd geïntroduceerd als nieuw hulpaanbod bij dementie. Het concept Alzheimer Café wordt zowel in het binnen- als buitenland nog altijd gezien als uniek en waardevol. Alzheimer Café Delft ontving in december drie geïnteresseerden uit Tsjechië, deze hulpverleners zijn van plan om in Praag een Alzheimer Café te organiseren.

Wat gebeurt er in het Alzheimer Café?

Het Alzheimer Café is een plaats waar bezoekers elkaar in een ongedwongen en gemoedelijke sfeer ontmoeten en ervaringen uitwisselen. De bijeenkomsten verlopen volgens een vaststaand stramien, onder regie van één van de vaste gespreksleiders. De inleiding wordt gehouden door een deskundige, gevolgd door een pauze van dertig minuten. De pauze biedt de bezoekers de gelegenheid om met elkaar of met de aanwezige hulpverleners in gesprek te gaan. Ook kunnen folders, brochures en boeken over dementie worden bekeken bij de uitgebreide informatietafel. Na de pauze wordt de bezoekers de mogelijkheid geboden om vragen te stellen aan de deskundige.

De Alzheimer Cafés in de DWO regio vinden plaats op vaste avonden in de maand, in semi-openbare gebouwen. Elk jaar komt een aantal vaste onderwerpen aan de orde, zodat nieuwe bezoekers basisinformatie over dementie aangereikt krijgen. Daarnaast komen onderwerpen aan bod, die gericht zijn op nieuwe ontwikkelingen of lokale behoeften.

Waar vinden de Alzheimer Cafés plaats?

In Delft wordt het Alzheimer Café gehouden op de tweede maandag van de maand in het Hampshire Hotel, Koepoortplaats 3 te Delft. In het Westland is het Alzheimer Café iedere derde maandag van de maand in Dienstencentrum Hof van Heden, Dijkweg 20 te Naaldwijk. In Lansingerland vindt het Alzheimer Café plaats op de tweede woensdag van de maand in Ontmoetingscentrum Smitshoek, Smitshoek 18a in Bergschenhoek. Naar verwachting verhuist het Alzheimer Café met ingang van 1 juni 2017 naar Ontmoetingscentrum: "De Stander", Wilhelminastraat 1a in Bergschenhoek.

Actuele informatie over de programma's in de drie Cafés wordt via de lokale kranten, diverse instellingen en via de digitale nieuwsbrief en de website van de Alzheimer afdeling DWO verspreid. Ook ontvangen belangstellenden het programma via e-mail.

Samenwerking met andere instanties.

De Alzheimer Cafés werkten in 2016 samen met: GGZ Delfland, Careyn, Stichting Zorginstellingen Pieter van Foreest, Participe Delft, Buurtzorg, Vitis Welzijn, Vierstroom, Laurens, Welzijn Lansingerland / Steunpunt Mantelzorg Lansingerland.

Ontwikkeling van de Alzheimer Cafés DWO.

Jaarlijks vindt een gezamenlijke bijeenkomst plaats voor de programmacommissieleden van de drie Alzheimer Cafés, met als doel de onderlinge samenwerking tussen de drie Cafés te versterken. Het uitwisselen van ervaringskennis met betrekking tot de inhoud, de organisatie, en de publiciteit staat hierbij centraal. Een afvaardiging vanuit het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO is hierbij aanwezig.

Alzheimer Cafés DWO en het landelijke netwerk.

Bère Miessen, psychogerontoloog, is de grondlegger van de Alzheimer Cafés. Sinds 2010 zijn Dr. Miessen en Alzheimer Nederland samen merkhouders van het Alzheimer Café. Beide partners stimuleren de ontwikkeling van de Alzheimer Cafés. In samenwerking met Dr. Miessen worden trainingen en workshops voor de gespreksleiders en vrijwilligers aangeboden. Daarnaast steunt Alzheimer Nederland de Alzheimer Cafés financieel, door voorlichtingsmateriaal over dementie beschikbaar te stellen. Alzheimer Nederland schenkt in 2017 uitvoerig aandacht aan het twintig jarig bestaan van het Alzheimer Café.

De Alzheimer Cafés DWO in 2016.

De drie Alzheimer Cafés in de DWO regio vormden in het afgelopen jaar een onmisbare schakel in de dementieketen. Voor veel mensen met dementie, mantelzorgers, familieleden en andere betrokkenen was het Alzheimer Café ook in 2016 een belangrijke ontmoetingsplaats. Velen waarderen deze ontmoetingsplaats zeer, hetgeen tot uiting komt in de beoordelingen en hun regelmatige bezoek.

Ieder Alzheimer Café heeft een eigen programmacommissie, de leden stellen gezamenlijk een jaarprogramma op met onderwerpen die deels worden aangedragen door bezoekers en deels door de commissieleden zelf. De programmacommissieleden hechten er veel waarde aan om onderwerpen te bespreken die bij de bezoekers leven. De evaluatieformulieren bieden de bezoekers de mogelijkheid om persoonlijke wensen op dit gebied kenbaar te maken. Daarnaast houden de commissieleden nieuwe ontwikkelingen op het gebied van dementie in de gaten. Afgevaardigden van de drie Alzheimer Cafés kwamen in maart 2016 in Naaldwijk bijeen op uitnodiging van het bestuur. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst werden onderlinge ervaringen en voornemens uitgewisseld.

De drie Alzheimer Cafés functioneren allen volgens de opgestelde criteria door Bère Miessen en Alzheimer Nederland. De Alzheimer afdeling DWO prijst zich gelukkig met drie actieve, betrokken programmacommissies, die veel werk verzetten om de Alzheimer Cafés in de regio op een kwalitatief hoog niveau te houden.

Infotheek.

De Alzheimer afdeling DWO beschikt al vele jaren over een uitgebreide infotheek. Diverse boeken en dvd's over dementie kunnen worden geleend. De infotheek staat ter beschikking van de bezoekers aan het Alzheimer Café in Delft. Voortdurend wordt gezorgd voor nieuw en actueel materiaal. In 2016 verschenen meerdere, interessante boeken over dementie. De ontvangen gift van de H. Hartstra Stichting maakte het mogelijk om een aantal actuele boeken aan te schaffen voor de infotheek en de Alzheimer Cafés.

Vrijwilligers dragen zorg voor de infotheek en de informatietafels bij de Alzheimer Cafés. In Lansingerland voert Liesbeth Vreugdenhil al tien jaar deze taak uit.

Alzheimer Café Delft

Alzheimer Café Delft is in 1999 opgericht. De bijeenkomsten worden sinds mei 2016 georganiseerd in het Hampshire Hotel, in de zalen Jazz en Blues op de eerste etage. De musici spelen in de lounge, hier is ook een tafel ingericht met informatiemateriaal. Achter het hotel is parkeergelegenheid.

Voorwoord.

Per 1 mei 2016 is de overeenkomst zaalgebruik, die het Hampshire Hotel en Alzheimer Nederland afdeling Delft-Westland-Oostland in december 2015 zijn aangegaan, van kracht geworden. De in de maanden mei, juni, september, oktober, november en december plaatsgevonden bijeenkomsten werden goed bezocht. De bezoekers spraken zich zeer positief uit over de nieuwe locatie, de bereikbaarheid van het hotel, de mogelijkheid tot parkeren direct bij het hotel en over de vriendelijke dienstverlening van het hotelpersoneel.

De eerste vijf bijeenkomsten vonden plaats in de aaneengesloten zalen Jazz en Blues op de eerste etage. In de in november gehouden korte evaluatie is door beide partijen tevredenheid uitgesproken over de gang van zaken. Tevens is afgesproken, dat in het vervolg de informatietafel in de lounge zal worden ingericht en dat ook de muzikale ondersteuning vanaf het podium in de lounge zal worden verzorgd. Deze aanpassingen zijn noodzakelijk, omdat de zaal Jazz niet toereikend is voor het onderbrengen van deze faciliteiten, naast een stoelbezetting van veertig plaatsen. Deze opvatting werd bevestigd tijdens de bijeenkomst in december toen alleen de zaal Jazz voor het Alzheimer Café beschikbaar was. Het bestuur houdt de vinger aan de pols.

Het bestuur heeft aanvullende maatregelen genomen op het gebied van de informatievoorziening over haar activiteiten binnen de DWO regio. De aanmaak en verspreiding van het affiche van de maandelijkse bijeenkomsten van de drie Alzheimer Cafés wordt voor een belangrijk deel georganiseerd door het bestuurslid met de portefeuille PR & Communicatie.

Bijeenkomsten.

In 2016 werden tien reguliere bijeenkomsten georganiseerd.

De volgende onderwerpen kwamen aan de orde:

Januari: Grip op de zaken.

Deskundigen: een juriste en een juridisch medewerker van het kantoor: "Grip op de zaken" en een medewerker van Hereditas.

Gemiddelde beoordeling bezoekers: 9.3

Aantal bezoekers: 50

Februari: Informele zorg en vakantie.

Deskundige: de coördinator van de Bezoekdienst Delft.

Gemiddelde beoordeling bezoekers: 7

Aantal bezoekers: 40

Maart: Huisarts en dementie

Deskundige: een huisarts, werkzaam in de gemeente Delft.

Beoordeling bezoekers: 8

Aantal bezoekers: 45

April: Bewegen en dementie.

Deskundige: een ergo- en psychomotorisch therapeut, verbonden aan Zorginstellingen Pieter van Foreest.

Beoordeling bezoekers: niet genoteerd

Aantal bezoekers: 40

Mei: Hoe blijf je met elkaar verbonden?

Deskundige: een teammanager, verbonden aan de Ontmoetingscentra van Zorginstellingen Pieter van Foreest.

Beoordeling bezoekers: niet genoteerd

Aantal bezoekers: 47

Juni: Jonge kinderen en dementie.

Deskundigen: de programmacoördinator van Ontmoetingscentrum Dock van Delft, speciaal voor jonge mensen met dementie, en een casemanager dementie, verbonden aan Zorginstellingen Pieter van Foreest.

Beoordeling bezoekers: niet genoteerd

Aantal bezoekers: 25

September: Meer dan vergeetachtigheid.

Deskundige: klinisch geriater, verbonden aan het Reinier de Graaf Gasthuis te Delft.

Beoordeling bezoekers: 8.2

Aantal bezoekers: 36

Oktober: Dementie en onbegrepen of problematisch gedrag.

Deskundige: sociaal geriater, tevens specialist Ouderengeneeskunde.

Beoordeling bezoekers: niet genoteerd

Aantal bezoekers: 50

November: Wat is het beloop van dementie?

Deskundige: casemanager dementie, verbonden aan Zorginstellingen Pieter van Foreest.

Beoordeling bezoekers: 8.3

Aantal bezoekers: 35

December: Grip op de zaken.

Deskundige: juridisch medewerker van het kantoor: "Grip op de zaak" en een medewerker van Hereditas.

Beoordeling bezoekers: 8.4

Aantal bezoekers: 16

Hoogtepunten.

Tijdens de bijeenkomst van maart ontstond een indringende discussie met een bezoeker over de rol van de huisarts bij gewenste euthanasie. De gastspreker slaagde er in om op rustige toon de vraagsteller uitleg te geven over de gang van zaken en over de ruimte die de huisarts heeft om wel of niet gevolg te geven aan de wens van de betrokkene.

Bezoekers.

De tien georganiseerde bijeenkomsten werden gemiddeld genomen bezocht door 38 bezoekers. De meeste bezoekers zijn woonachtig in Delft, elke maand worden ook vaste bezoekers ontvangen uit Pijnacker-Nootdorp. Naar schatting is 75 % van de bezoekers afkomstig uit de gemeente Delft en 25 % uit de gemeente Pijnacker-Nootdorp. Het Café wordt ook bezocht door inwoners van de gemeente Midden-Delfland.

Gespreksleiders.

Drie gespreksleiders zijn betrokken bij het Alzheimer Café in Delft, bij toerbeurt leiden zij de bijeenkomsten. De gespreksleiders zijn ervaren professionals, werkzaam in de zorg. Bart Beck treedt vanaf de oprichting van het Alzheimer Café op als gespreksleider. In het najaar van 2016 heeft een lid van de programmacommissie deelgenomen aan de training voor gespreksleiders, georganiseerd door Alzheimer Nederland. Naar verwachting zal zij gaandeweg 2017 als gespreksleider gaan fungeren.

Programmacommissie.

De leden van de programmacommissie kwamen in 2016 tweemaal in vergadering bijeen om de bijeenkomsten inhoudelijk voor te bereiden. De leden vertegenwoordigen de organisaties: Zorginstellingen Pieter van Foreest, Delft voor Elkaar, GGZ-Delfland, Buurtzorg.

Public Relations.

Op het gebied van PR dienen onderscheiden te worden, het programma jaaroverzicht waarin data en gespreksthema's globaal worden vermeld en het affiche dat maandelijks wordt opgemaakt met een korte uitwerking en toelichting op het gespreksthema. De teksten van beide documenten worden op speciaal daarvoor ontworpen papier van Alzheimer Nederland afgedrukt. Deze originelen worden per post aan negen verwante instanties in de regio Zuid-Holland toegezonden. Circa 110 exemplaren worden maandelijks verstuurd naar instanties binnen Delft en Den Hoorn. Het betreft publiek toegankelijke gebouwen, zoals het ziekenhuis Reinier de Graaf Gasthuis, GGZ Delfland, verpleeghuizen, Ontmoetingscentra, praktijk- en wachtruimtes bij huisartsen, woonzorgcentra, gemeentelijke wijkcentra.

Voorts worden de genoemde documenten per e-mail gezonden aan circa 80 individuen, die zich hebben aangemeld en aan de kantoren van Buurtzorg Nederland in Delft en omstreken. Om financiële redenen is gestopt met het plaatsen van een advertentie in de weekbladen in Delft en in het dagblad AD afdeling Delft. In plaats daarvan wordt elke maand het affiche van de bijeenkomst geplaatst op Facebook. Vermeldenswaard is ook dat Stadsradio Delft elke dinsdag voorafgaand aan de maandag waarop het Alzheimer Café plaatsvindt, mededeling doet van het gespreksthema van die avond. Ook worden regelmatig betrokkenen van het Café of bestuursleden geïnterviewd.

Vrijwilligers.

In 2016 waren 9 vrijwilligers actief in het Alzheimer Café. Organisatorisch gezien zijn zij ingedeeld bij de Werkgroep. De gastvrouwen en gasteren zijn betrokken bij de inrichting van de zaal, de ontvangst en de begeleiding van de bezoekers, de koffie en theevoorziening en bij het opruimen van de zaal na afloop van de bijeenkomst. Daarnaast verzorgt een gastvrouw de informatietafel, de Infotheek en de uitleen van leesboeken.

Eén van de gastvrouwen maakt al enige jaren een schriftelijk verslag van het gesprek van de gespreksleider met de genodigde deskundige en van de dialoog die plaatsvond tussen de bezoekers en de deskundige. Begin 2017 zal deze activiteit worden beëindigd wegens het vertrek van deze gastvrouw. Een andere gastvrouw is naast haar werkzaamheden in het Alzheimer Café, actief als voorlichter. Zij leest al enige jaren het boek: "Oma's hoofd is versleten" voor aan leerlingen van de basisscholen in de regio. Ook heeft zij in 2016 winkeliers en zorgverzekeraar DSW bereid gevonden om de koffie in het Alzheimer Café te financieren.

Tot slot is er de muzikale ondersteuning, verzorgd door twee duo's, die om beurten de avonden met hun muziek opluisteren. De musici treden op voorafgaand aan de eerste gespreksronde, gedurende de pauze en na afronding van de tweede gespreksronde.

Alzheimer Café Westland te Naaldwijk

Alzheimer Café Westland is in 2002 opgericht en wordt georganiseerd in Dienstencentrum Hof van Heden in het centrum van Naaldwijk.

De bijeenkomsten worden gehouden in een ruime zaal, waar tevens een bar aanwezig is en ruimte voor een informatietafel. Hof van Heden is goed te bereiken, zowel met de auto als met het openbaar vervoer.

Bijeenkomsten.

In 2016 werden tien bijeenkomsten georganiseerd. Tijdens de maanden juli en augustus vonden geen bijeenkomsten plaats. De volgende onderwerpen kwamen aan de orde:

Januari: Ondersteuningsmogelijkheden bij dementie.

Deskundige: een casemanager.

Aantal bezoekers: 25

De aanwezige bezoekers stelden veel vragen.

Februari: Juridische aspecten bij dementie.

Deskundige: een notaris.

Aantal bezoekers: 55

Maart: Dementie, hoe ga ik ermee om?

Deskundige: een psycholoog.

Aantal bezoekers: 45

De aanwezige bezoekers stelden veel vragen.

April: Feiten en fabels over dementie.

Deskundige: psycholoog Bart Beck.

Aantal bezoekers: 50

Mei: Persoonlijke verhalen over dementie.

Deskundigen: drie mantelzorgers.

Aantal bezoekers: 35

Juni: Welke activiteiten zijn nog mogelijk?

Deskundigen: meerdere hulpverleners.

Aantal bezoekers: 25

September: Het niet pluisgevoel.

Deskundige: een huisarts, werkzaam in Naaldwijk.

Aantal bezoekers: 55

Oktober: De werking van het geheugen.

Deskundige: een specialist ouderengeneeskunde.

Aantal bezoekers: 60

November: “Ik raak je kwijt.”

Deskundige: teammanager Ontmoetingscentra.

Aantal bezoekers: 45

December: Ik sta er niet alleen voor.

Deskundigen: meerdere hulpverleners.

Aantal bezoekers: 30

Bezoekers.

Maandelijks zijn er gemiddeld 43 bezoekers aanwezig in het Alzheimer Café. Het merendeel is mantelzorger van een naaste met dementie of een vermoeden van dementie. Regelmatig zijn twee á drie personen aanwezig die zelf de ziekte hebben. Daarnaast wordt elke maand een aantal hulpverleners ontvangen. Tijdens de Cafébijeenkomsten wordt aan de bezoekers gevraagd om een evaluatiebriefje in te vullen en tevens suggesties te doen voor nieuwe gespreksonderwerpen. Gemiddeld genomen worden de bijeenkomsten met een 8+ gewaardeerd. In 2016 waren er opvallend veel nieuwe bezoekers in het Alzheimer Café. Een aantal trouwe bezoekers, die soms al jaren kwamen, staakte hun bezoek omdat hun naaste met dementie verhuisde naar een verpleeghuis of omdat hun naaste overleed.

Gespreksleiders.

Alzheimer Café Westland heeft drie gespreksleiders. Marien van den Berg en Ed van Hamburg zijn al vijftien verbonden aan het Café. Ingeborg Blaauw volgde in 2016 de training voor gespreksleiders bij Alzheimer Nederland.

Programmacommissie.

In de programmacommissie zijn medewerkers van de volgende zorgorganisaties vertegenwoordigd: Pieter van Foreest, Careyn, Buurtzorg en GGZ-Delfland. In 2016 werd de commissie uitgebreid met de komst van Klazien Donker.

De programmacommissie kwam vier maal bijeen om mede aan de hand van de evaluatiebriefjes, ingevuld door de Cafébezoekers, een evenwichtig jaarprogramma op te stellen.

Public Relations.

Maandelijks ontvangen meer dan 200 mensen, die zich hiervoor hebben aangemeld, een digitale uitnodiging voor de bijeenkomst. Daarnaast plaatsen diverse lokale en regionale kranten gratis een aankondiging van de bijeenkomst, met vermelding van het onderwerp. Ook hangen in huisartspraktijken en op andere publieke plaatsen flyers met het programma. Het programma wordt tevens op de website van de Alzheimer afdeling DWO geplaatst.

Bijzonderheden:

In het komende voorjaar hoopt Alzheimer Café Westland haar vijftienjarig bestaan te vieren.

De programmacommissie is in 2016 reeds gestart met het maken van plannen.

Daarnaast is het vermeldenswaardig dat een plaatselijke bloemist sinds 2002 maandelijks vier boeketten kosteloos beschikbaar stelt om uit te delen in het Alzheimer Café.

Alle deskundigen die een inhoudelijke bijdrage leveren aan de bijeenkomsten doen dat belangeloos.

Alzheimer Café Lansingerland te Bergschenhoek

Alzheimer Café Lansingerland is in 2007 opgericht en wordt georganiseerd in De Smitshoek in Bergschenhoek. De ruimte bestaat uit een ruime zaal en een apart gedeelte met een bar. Naar verwachting wordt het Alzheimer Café met ingang van 1 juni 2017 gehouden in Ontmoetingscentrum “De Stander”, Wilhelminastraat 1a in Bergschenhoek.

Bijeenkomsten.

In 2016 werden negen bijeenkomsten georganiseerd, met de volgende onderwerpen:

Januari: Wat is dementie?

Eén van de belangrijkste symptomen van dementie is vergeetachtigheid. Wat gebeurt er nu eigenlijk in het geheugen bij mensen met dementie. Hoe komt het dat onthouden moeilijker wordt en dat de vergeetachtigheid steeds verder toeneemt?

Deskundige: een klinisch geriater, werkzaam in het Haven Ziekenhuis te Rotterdam.

Februari: Wie doet wat bij dementie?

Wat gebeurt er wanneer je voor het eerst met geheugenklachten naar de huisarts gaat? Hoe wordt de diagnose dementie gesteld en wat gebeurt er daarna? Wanneer u te maken krijgt met dementie, krijgt u ook te maken met verschillende hulpverleners en instanties. Soms is het moeilijk om te begrijpen wat elke hulpverlener doet en wat u ervan kunt verwachten.

Deskundigen: meerdere hulpverleners.

Maart: Ergonomie en hulpmiddelen bij dementie.

Boodschappen doen, koffie zetten, wassen en aankleden; veel van deze handelingen doen we automatisch zonder er veel bij na te denken. Door problemen met bijvoorbeeld het onthouden van informatie, het aanbrengen van de volgorde in handelingen of het omgaan met apparaten worden mensen met dementie steeds meer beperkt in hun dagelijkse handelingen. Een ergo-therapeute analyseert de problemen en zoekt samen met de persoon met dementie en de mantelzorgers naar mogelijke oplossingen.

Deskundige: een ergo-therapeute, werkzaam bij Laurens.

April: Muziek vergeet je niet!

Muziek maakt deel uit van ieders leven, maar voor mensen met dementie kan muziek van nog groter belang zijn. Onze hersenen zitten namelijk zo in elkaar dat we altijd blijven reageren op muziek. Muziek heeft invloed op de stemming en is een middel om met anderen te communiceren.

Deskundige: Frans Hoogeveen, lector Psychogeriatricie aan de Haagse Hogeschool en mede-initiatiefnemer van Radio Remember.

Mei: Mantelzorgers.

Als de diagnose Alzheimer is gesteld is dat moeilijk, niet alleen voor degene die het betreft, maar ook voor de mensen om hem of haar heen. Niet voor niets heeft Alzheimer Nederland jarenlang de slogan gevoerd: “Alzheimer, zij heeft het, hij lijdt eraan.”

Hoe ga je om met de situatie waar je in terecht bent gekomen?

Deskundigen: meerdere mantelzorgers.

Juni: Dementie en rechtsbescherming.

Dementie vermindert het vermogen om eigen wensen kenbaar te maken. Als u dementie hebt, kunt u op een bepaald moment uw belangen niet meer behartigen. U verliest stukje bij beetje de regie. Ook over geldzaken en bezittingen. Welke rechten hebt u dan? Welke regels zijn er? Wie behartigt uw belangen? En welke rechten hebben uw vertegenwoordigers? Wat moet en kunt u zelf regelen? Het is belangrijk om uw wensen vast te leggen en zaken tijdig te regelen, wanneer doe u dat en hoe?

Deskundige: een medewerker van Alzheimer Nederland.

September: Dementie: veilig en vrij.

Tegenwoordig zijn er vele technische mogelijkheden die mensen met dementie en hun mantelzorgers kunnen ondersteunen in de thuissituatie. Bijvoorbeeld wanneer mensen met dementie 's nachts gaan dwalen of wanneer de mantelzorgers even, zonder zorgen, alleen de deur uit wil. Welke mogelijkheden zijn er op dit gebied?

Deskundige: een medewerker van de organisatie Senioren Preventie.

Oktober: Hoe maak ik contact met iemand met dementie?

Op bezoek gaan bij een familielid of vriend die lijdt aan dementie vinden veel mensen een moeilijke opgave. Het boek: "Op bezoek bij een dierbare met dementie", helpt mensen letterlijk over de drempel en geeft handvatten om het contact tussen mensen met dementie en hun naasten te verbeteren.

Deskundige: Annick Kramer, auteur van het boek.

November: Gedragsveranderingen bij dementie.

Mensen met dementie veranderen. Het is voor alle betrokkenen niet gemakkelijk deze veranderingen te begrijpen, laat staan te accepteren. Toch moeten we proberen om er zo goed mogelijk mee om te gaan, want dat is nodig om samen verder te kunnen.

Wat gebeurt er bij dementie, waardoor gedragsverandering ontstaan? Hoe kunnen de betrokkenen hiermee omgaan. Tips en adviezen worden geboden.

Deskundige: een psycholoog, zij moest echter vlak voor de bijeenkomst afzeggen wegens ziekte. Twee leden van de programmacommissie zijn vervolgens, aan de hand van de informatie van de psycholoog, met de aanwezige bezoekers in gesprek gegaan.

Bijzonderheden:

In oktober werd stilgestaan bij het tien jarig bestaan van Alzheimer Café Lansingerland. Tijdens een reguliere Cafébijeenkomst genoten de bezoekers van een traktatie bij de koffie en hapjes tijdens de pauze. De voorzitter van de Alzheimer afdeling DWO sprak de aanwezigen toe om het belang van het Alzheimer Café te onderstrepen. Vervolgens uitte de voorzitter woorden van waardering en dank voor allen die een rol spelen bij de invulling en de uitvoering van het Alzheimer Café. Bijzonder is te vermelden dat Simon Touwslager al tien jaar lang de bezoekers met veel warmte ontvangt en dat Liesbeth Vreugdenhil al tien jaar lang de bezoekers voorziet van de gewenste folders en brochures over dementie. Twee dagen later werd een feestelijke lunch georganiseerd ter gelegenheid van het jubileum, ruim twintig gasten werden daarbij verwelkomd.

Het huis-aan-huisblad De Heraut publiceerde in 2016 drie artikelen over het Alzheimer Café. In juni werd een aankondiging van het tienjarig bestaan gepubliceerd, in september gevolgd door een interview met een vaste bezoeker van het Café en een verslag van de feestelijke lunch in oktober.

Bezoekers.

Evenals in voorgaande jaren werden de bijeenkomsten in 2016 in Lansingerland door gemiddeld 20 tot 25 mensen bezocht. De bijeenkomsten werden met name bezocht door mantelzorgers, een deel van hen vergezeld van een partner met dementie. Daarnaast bezoeken familieleden, burens en vrienden van mensen met dementie het Alzheimer Café. Ook zijn altijd een aantal professionals aanwezig.

Alzheimer Café Lansingerland kent een vaste groep mantelzorgers, die vrijwel elke bijeenkomst bijwonen. Vaak zit deze vaste groep bezoekers bij elkaar en zoekt men het onderlinge contact. Daarnaast zijn er vrijwel iedere maand nieuwe bezoekers, vaak betreft het mensen die sinds kort weten dat zij zelf dementie hebben of hun partner of familielid. Deze bezoekers zijn veelal gericht op zoek naar informatie en maken dankbaar gebruik van de mogelijkheid om vragen te stellen over specifieke onderwerpen.

Evaluatie van bijeenkomsten.

Na afloop van iedere bijeenkomst werd bezoekers gevraagd een evaluatieformulier in te vullen, waarin gevraagd werd naar een schoolcijfer voor de avond, bron van bekendheid met het Alzheimer Café en suggesties voor verbetering. Uit de evaluatie blijkt dat het Alzheimer Café in Lansingerland in 2016 gemiddeld met een 8 werd gewaardeerd en dat men voornamelijk via de casemanagers, medewerkers van Stichting Welzijn en het huis-aan-huisblad De Heraut op de hoogte werd gebracht van het programma. Een enkeling gaf suggesties voor verbetering, met name op het gebied van de onderwerpen.

Gespreksleiders.

De leden van de programmacommissie vervullen bij toerbeurt de rol van gespreksleider. Naast een gespreksleider is er altijd een lid van de programmacommissie aanwezig, die de "opening en sluiting" van de avond verzorgt. Twee keer per jaar stellen de leden een nieuw programma vast, waarbij tevens een aanwezigheidsschema voor de leden wordt gemaakt. In het voorjaar van 2017 gaat een nieuw lid van de programmacommissie de training voor gespreksleider volgen. Deze training wordt georganiseerd door Alzheimer Nederland.

Programmacommissie.

De programmacommissie bestaat uit zes leden. Om het Alzheimer Café te organiseren bestaat er een samenwerkingsverband tussen de Alzheimer afdeling DWO, Laurens De Oude Landsehof, Vierstroom, Coördinatiepunt Zorg, GGZ Delfland, Welzijn Lansingerland / Steunpunt Mantelzorg Lansingerland. De vaste vertegenwoordigers van deze organisaties komen vier maal per jaar bij elkaar. Lies Hoek Spaans nam afscheid, Lies heeft ruim negen jaar haar specifieke kennis en ervaring op het gebied van dementie ingezet voor het Café.

Public Relations.

Twee maal per jaar wordt er een programmaboekje gemaakt. Dit wordt per post verzonden naar instanties, mensen met dementie en mantelzorgers. Ook is het programma verkrijgbaar bij instanties en op de bijeenkomsten zelf. Daarnaast verschijnt het programma maandelijks in de plaatselijke krant, in de kerkbladen en in het huisblad van Laurens. Tot slot wordt er iedere maand een mailing gestuurd naar instanties en huisartsen, in de vorm van een aankondigingsposter met het betreffende onderwerp van de maand. Deze posters worden opgehangen in de dienstencentra, verzorgings- en verpleeghuizen.

Vrijwilligers.

Twee tot drie vrijwilligers zijn aanwezig bij het Alzheimer Café. Twee van hen zijn ook vrijwilliger bij de Mantelzorg Vervangende Dienst. De taken van de vrijwilligers bestaan uit het helpen met de voorbereidingen in de zaal, het ontvangen van de bezoekers en het contact leggen met hen, maar ook het bijsturen van de praktische organisatie waar nodig. Het beheer van de informatietafel is in handen van een vaste vrijwilliger. Daarnaast verzorgt een speciale vrijwilliger elke maand de muzikale begeleiding op de piano. Zij speelt bij aanvang van de bijeenkomst en in de pauze. De bezoekers ervaren dit als zeer prettig.

2: Belangenbehartiging

In 2016 heeft de taakverdeling op het gebied van de belangenbehartiging tussen de bestuursleden Ada van Bergen en Arthur de Groot meer vorm gekregen. Ada richt zich vooral op de gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp, terwijl Arthur de gemeenten Westland, Delft en Midden-Delfland onder zijn hoede heeft. Dit uit zich met name in het bijwonen van de lokale keten- en stuurgroep overlegvormen. Andere zaken die gemeentelijk overstijgend zijn krijgen aandacht van Arthur of van beiden.

De behartiging van de belangen van mensen met dementie en hun mantelzorgers richtte zich in 2016 vooral op onderstaande onderwerpen, te weten:

- Het casemanagement dementie
- Het herstel in de regio van regio op de keten dementie
- Onmin met Delft voor Elkaar
- De Dementievriendelijke gemeente
- Into D'mentia
- Contacten met Alzheimer Nederland

Casemanagement dementie.

Gedurende het jaar 2016 werd duidelijk dat het beleid van de zorgverzekeraar DSW afbreuk doet aan de uitvoering van het casemanagement, specifiek voor mensen met dementie. Alleen bij complexe zaken en alleen voor een korte periode mag de zorgaanbieder een casemanager dementie inzetten. Deze opvatting benadeelt de mensen met dementie. De Alzheimer afdeling DWO heeft alle betrokken partijen, te weten de zorgaanbieders, de ZEL; Zorgorganisatie Eerste Lijn, en de gemeenten hierop gewezen. Vooralsnog heeft dit niet geleid tot een koerswijziging.

Identieke geluiden komen binnen bij Alzheimer Nederland en de overheid. Binnen het landelijke programma "Rust en Herstel" wordt een inventarisatie van knelpunten uitgevoerd en wordt opgeroepen uitvoering te blijven geven aan het beleid, waarbij casemanagement voor mensen met dementie gegarandeerd wordt.

Herstel van de regionale regie op de keten Dementie.

De Alzheimer afdeling DWO heeft deelgenomen aan diverse werksessies, georganiseerd door de ZEL, Zorgorganisatie Eerste Lijn, waarbij er een inventarisatie is uitgevoerd naar de ondersteuning van de mensen met dementie, aan de hand van de Zorgstandaard Dementie. Naar aanleiding van deze inventarisatie en de opgestelde conclusies is er per 1 januari 2017 weer een ketenregisseur DWO aangesteld.

In de gemeente Lansingerland hebben de betrokken partijen besloten om het ketenoverleg voort te zetten en de ketenregisseur weer te herbenoemen.

Onmin met Delft voor Elkaar.

De Alzheimer afdeling DWO verzorgt al jaren in Delft een Bezoekdienst, een maatjesproject, waarbij de mens met dementie wekelijks bezocht wordt om activiteiten te ondernemen ter ontspanning en ter afwisseling van de omgeving. Deze dienst wordt uitgevoerd onder de paraplu van Delft voor Elkaar. Meerdere informele zorgaanbieders zijn op deze wijze verbonden aan Delft voor Elkaar. De rol van de informele zorgaanbieders werd door het bestuur, gevormd door Participe en haar samenwerkingspartners, niet op waarde geschat. Het weer in reine komen met elkaar heeft veel tijd en energie gekost.

De Dementievriendelijke gemeente.

De Alzheimer afdeling DWO stelt zich op het standpunt dat gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor het realiseren van een dementievriendelijk klimaat in hun gemeenten. Aan iedere wethouder van Zorg en Welzijn van de vijf DWO gemeenten is de vraag voorgelegd:

“Wat doet u om dementievriendelijk te worden?”

De antwoorden waren hoopgevend, de uitvoering is weerbarstiger. In Delft is een goede start gemaakt met het instellen van een Kerngroep Dementie, onder leiding van een ambtenaar. Ook bestaan in Delft plannen om het project DemenTalent tot uitvoering te brengen. Het doel van dit project is om de mens met dementie zolang en zoveel mogelijk te blijven betrekken bij de samenleving en hem of haar een actieve dagbesteding te bezorgen.

In de gemeente Lansingerland is in het ketenoverleg, waarin ook de gemeente zitting heeft, op basis van de notitie: “Op weg naar een dementievriendelijke samenleving” bekeken welke prioriteiten aangepakt moeten worden. Daarnaast is er een start gemaakt met scholing en voorlichting. De overige gemeenten zullen in 2017 opnieuw herinnerd worden aan hun toezeggingen.

Into D’mentia.

De Alzheimer afdeling DWO zet zich in om het informatieproject Into D’mentia naar de regio te halen. Daartoe zijn in 2016 de grootste zorgaanbieders benaderd en is contact gelegd met de stichting Into D’mentia. De zorgaanbieders Pieter van Foreest, Careyn, Buurtzorg, Vierstroom en Laurens hebben belangstelling. Het is de verwachting dat in 2017 concrete stappen gezet kunnen worden om personeel van de zorgaanbieders en zoveel mogelijk mantelzorgers, via dit project, inzicht te bieden in de gevolgen die de mensen met dementie ondergaan door deze hersenziekte.

Contacten met Alzheimer Nederland.

In het voor- en najaar zijn de regionale bijeenkomsten, georganiseerd door Alzheimer Nederland, bijgewoond. In december waren twee bestuursleden aanwezig bij een spoedoverleg in Amersfoort over de positie van het casemanagement dementie.

Netwerkbijeenkomst.

Eind november organiseerde de Alzheimer afdeling DWO, evenals in 2015, de bijeenkomst: “Samen weten we meer.” Wederom werd gekozen voor de locatie: “De Ruimte” in Delft. Instelling Ipse De Bruggen biedt hier een passende dagbesteding aan mensen met een verstandelijke beperking en verhuurt tevens zaalruimte. De catering maakt deel uit van het dagprogramma van de cliënten en wordt op enthousiaste wijze uitgevoerd.

De bijeenkomst werd belegd met de volgende twee doelen:

- Informatie verschaffen over actuele ontwikkelingen op het gebied van dementie.
- Inventariseren wat de gevolgen van de transitie zijn voor de mantelzorger dementie.

Voor de bijeenkomst werden uitgenodigd: casemanagers dementie, wijkverpleegkundigen, praktijkondersteuners, ouderenadviseurs, medewerkers van de Ontmoetingscentra en welzijnsinstellingen in de DWO regio. Ook werd de bijeenkomst onder de aandacht gebracht van de vijf DWO gemeenten en de raadsleden.

Plenair werd het volgende programma aangeboden:

- **De positie van het casemanagement dementie.**
Spreker: Julie Meerveld, Manager Belangenbehartiging en Regionale Hulp bij Alzheimer Nederland.
- **Rapport: “De zorg en ondersteuning van mensen met dementie.” – “Voor welke opgave staat de regio DWO?”**
Spreker: Marianne Pruijssers, Adviseur bij ZEL; Zorgorganisatie Eerste Lijn.
- **De Dementievriendelijke gemeente.**
Spreker: H el ene Kalmijn, Senior beleidsmedewerker Wonen-Zorg-Welzijn, gemeente Westland.

Na een gezamenlijke maaltijd, waarbij het accent lag op onderlinge kennismaking, werden in subgroepen de gevolgen van de transitie geïnterviewd. Dit leverde het bestuur belangrijke informatie op over de dagelijkse gang van zaken in de praktijk.

De bijeenkomst werd bijgewoond door 40 personen, afkomstig uit de gehele regio en vanuit diverse werkvelden. Opvallend veel casemanagers waren aanwezig.

De Alzheimer afdeling DWO stelde een breed scala aan folders en brochures over dementie, ter beschikking van de aanwezigen.

Dementiemonitor Mantelzorg.

Onderzoeksbureau Nivel onderzoekt in opdracht van Alzheimer Nederland eenmaal in de twee jaar hoe het in Nederland gesteld is met de zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. In 2016 werd met bijzondere belangstelling uitgekeken naar de resultaten, omdat dit het eerste onderzoek was na de invoering van een aantal ingrijpende stelselwijzigingen in de zorg, begin 2015.

Het onderzoek vond plaats met behulp van een vragenlijst, die mantelzorgers schriftelijk of via internet invulden. 72 mantelzorgers, woonachtig in de gemeenten Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp en Midden-Delfland, hebben hun medewerking aan het onderzoek verleend. In de gemeente Lansingerland verleenden 13 mantelzorgers hun medewerking. De landelijke resultaten zijn verwerkt in een algemeen eindrapport, daarnaast verscheen een regionaal rapport over de DWO regio omdat meer dan 30 mantelzorgers deelnamen.

Het regionaal rapport van de Dementiemonitor Mantelzorg laat zien dat het waarderingscijfer over het totale aanbod van ondersteuning en zorg bij dementie in de thuissituatie in de DWO regio 8.1 is, terwijl de gemiddelde waardering van alle respondenten 7.7 is. Zorgwekkend is echter de toename van het aantal overbelaste mantelzorgers. NIVEL stelt op basis van alle ingevulde vragenlijsten dat 1 op de 6 mantelzorgers zich zwaar belast of overbelast voelt, in 2013 gold dat voor 1 op de 10 mantelzorgers. Ondersteuning door een casemanager dementie is volgens de mantelzorgers één van de meest noodzakelijke vormen van ondersteuning om het thuis langer vol te houden.

De mantelzorgers in de DWO regio, die een bijdrage hebben geleverd aan de Dementiemonitor, oordelen in algemene zin minder positief over diverse aspecten van het casemanagement in vergelijking met het totale aantal mantelzorgers.

Het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO heeft de wethouders van Zorg en Welzijn en overige relaties in de DWO regio geïnformeerd over de eindresultaten en in het bijzonder aandacht gevraagd voor de handhaving van het casemanagement dementie en verbetering van de uitvoering, waar nodig.

3: Dementievriendelijke samenleving

Dementie raakt steeds meer mensen, direct of indirect. Openheid over dementie is van het grootste belang om de kennis over deze hersenziekte te vergroten en schaamte en een isolement te voorkomen bij hen die het treft.

Alzheimer Nederland zet zich in om te komen tot een Dementievriendelijke samenleving; een samenleving waarin mensen met dementie begrip ondervinden en worden aangesproken op hun mogelijkheden om zolang mogelijk actief deel te kunnen nemen.

De kenmerken van een dementievriendelijke samenleving zijn:

- De samenleving is solidair met de mens met dementie en de mantelzorger
- De samenleving heeft kennis van dementie
- De samenleving weet hoe om te gaan met dementie

Voorlichting over dementie is daarbij van essentieel belang. Het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO heeft voorlichting als speerpunt van haar beleid gekozen.

In navolging van het rapport: “Op weg naar een dementievriendelijke samenleving”, startte staatssecretaris van Rijn in mei 2016 de landelijke campagne: “Samendementievriendelijk.”

[samendementievriendelijk.nl](http://www.samendementievriendelijk.nl)

Deze vijf jaar durende campagne heeft tot doel de Nederlandse samenleving daadwerkelijk dementievriendelijk te maken. De uitvoering is in handen van PGGM en Alzheimer Nederland. Via

de website www.samendementievriendelijk.nl kan een speciale training worden gevolgd, ook kunnen mensen zich aanmelden als dementievriend.

Daarnaast worden korte televisiefilmpjes en radiospotjes uitgezonden om een breed publiek te informeren over dementie en hoe om te gaan met mensen die de hersenziekte hebben.

Maatschappelijke betrokkenheid.

In 2016 is op initiatief van Atletiekvereniging De Koplopers de structurele samenwerking voortgezet tussen Zorgboerderij BuitenGewoon, Stichting Vrienden van de Bieslandhof, Herman Broerencollege, Alzheimer afdeling DWO en AV De Koplopers. Een Maatschappelijke Commissie, bestaand uit leden van de sportvereniging, maakte in samenspraak met de organisaties een jaarplan. AV De Koplopers stelt denkkracht, menskracht en financiële ondersteuning beschikbaar. De Alzheimer afdeling DWO werd geholpen bij de verspreiding van informatie over dementie, via de GoldenTenloop, de Kopjesloop en via het clubblad.

Daarnaast bood AV De Koplopers de gelegenheid om tijdens haar Algemene Ledenvergadering collectanten te werven voor de jaarlijkse collecte van Alzheimer Nederland. Een collectepromotor van het landelijk bureau informeerde de aanwezigen over dementie en de noodzaak van collecteren.

Waardering voor AV De Koplopers.

Tijdens een drukbezochte Algemene Ledenvergadering van Atletiekvereniging De Koplopers, was er speciale aandacht voor dementie en de oprechte betrokkenheid van De Koplopers bij de mensen die de hersenziekte hebben. Arthur de Groot, voorzitter van de Alzheimer afdeling DWO, overhandigde de Solidariteitssticker van Alzheimer Nederland aan Ron Koorevaar, voorzitter van AV De Koplopers. Deze uiting van waardering wordt uitgereikt aan personen of groeperingen, die zich op bijzondere wijze inzetten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Arthur benadrukte het belang van een Dementievriendelijke samenleving, een samenleving waarin mensen met dementie begrip ondervinden en zolang mogelijk mee kunnen doen. AV De Koplopers is daar een goed voorbeeld van. Arthur prees de voorzitter en de leden vanwege hun persoonlijke inzet om een lid met Alzheimer zolang mogelijk mee te laten doen binnen de vereniging. Daarnaast werkt AV De Koplopers al geruime tijd structureel samen met de Alzheimer afdeling DWO.

Sportshirts.

De jarenlange maatschappelijke betrokkenheid van Hockeyvereniging RingPassDelft kwam in 2016 op bijzondere wijze tot uiting. De leden van het RingPassDelft Dames Veteranenteam spelen in een bijzonder wedstrijdshirt. Op het shirt is namelijk het logo en de naam van de Alzheimer afdeling DWO afgedrukt. De Alzheimer afdeling DWO streeft naar meer openheid over dementie, de prominente naamsvermelding op de shirts levert daar een waardevolle bijdrage aan. Daarnaast draagt RingPass bij aan een Dementievriendelijke samenleving.

Theatervoorstelling over dementie.

Begin december was de voorstelling: "De Vader" te zien in Theater De Veste in Delft. Met belangstelling werd uitgekeken naar deze voorstelling omdat het stuk in Frankrijk en Engeland lovende kritieken ontving, omdat de schrijver erin geslaagd is om het publiek in grote verwarring te brengen. In de voorstelling staan een vader en dochter centraal, bij de vader openbaart zich Alzheimer. Hans Croiset en Johanna ter Steege spelen de rollen van ouder en kind.

Theater De Veste deed de Alzheimer afdeling DWO een speciaal aanbod, geïnteresseerden konden de voorstelling bijwonen met vijf euro korting. Velen maakten gebruik van dit aanbod. De medewerkers van het Theater werden tijdens de voorstelling geïnformeerd over dementie, door een van de voorlichters van de Alzheimer afdeling DWO.

De Alzheimer afdeling DWO ervaart ieder jaar weer veel betrokkenheid vanuit de samenleving, zo ontving het Alzheimer Café in Delft giften in geld en natura voor de organisatie van de bijeenkomsten, leverde een bloemenwinkel in Naaldwijk weer maandelijks meerdere boeketten om uit te delen in het Alzheimer Café in het Westland en zorgde de redactie van het huis-aan-huisblad De Heraut, iedere maand voor een wervende aankondiging van het Alzheimer Café in Lansingerland.

Het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO waardeert de vele uitingen van betrokkenheid zeer en dankt allen die in 2016 een bijdrage hebben geleverd, om het leven van mensen met dementie en hun mantelzorgers enigszins te verlichten.

4: Wereld Alzheimer Dag

Ieder jaar wordt op 21 september wereldwijd aandacht gevraagd voor dementie en de ingrijpende gevolgen van deze hersenziekte voor de betrokkenen zelf, maar ook voor hun naasten. Voorgaande jaren nam de Alzheimer afdeling DWO veelal het initiatief om een activiteit te organiseren, met als doel dementie regio breed onder de aandacht te brengen. In 2016 kwamen echter diverse lokale initiatieven tot uitvoering. Het bestuur van de Alzheimer afdeling juicht deze ontwikkeling toe, samen bereiken we immers meer.

Wereld Alzheimer Dag 2016 in de regio.

In de gemeente Delft: werd een informatiemarkt georganiseerd, in combinatie met de lezing: "Wat is dementie?", gehouden door een klinisch geriater, verbonden aan het Reinier de Graaf Gasthuis. Circa 50 mensen maakten gebruik van dit aanbod in Ontmoetingscentrum Vermeertoren. De organisatie was in handen van Zorginstellingen Pieter van Foreest, Delft voor Elkaar, Careyn, Buurtzorg, GGZ Delfland, LaPorta Vitale, Zorgmies, Zorgkookerij.

In de gemeente Westland: verzorgde Marien van den Berg met zijn band: "Het draait om mensen niet waar?" twee muziekvoorstellingen. De gevoelige teksten over een leven met dementie maakten vele emoties los. De belangstelling was groot, beide voorstellingen werden bijgewoond door 100 mensen. Bij elke voorstelling was een informatietafel beschikbaar voor de bezoekers. De organisatie werd voornamelijk uitgevoerd door Willy Mieremet, Careyn, en Marien van den Berg.

In de gemeente Lansingerland: werd de film: "Iris" in de buitenlucht vertoond, nabij het gemeentehuis in Bergschenhoek. Ruim 50 belangstellenden waren aanwezig, zij konden tevens gebruik maken van een informatiemarkt. De organisatie was in handen van diverse organisaties, verbonden in de Dementieketen Lansingerland. De wethouder van Zorg en Welzijn woonde een deel van de avond bij.

In de gemeente Pijnacker-Nootdorp: speelde Thomas Borggreve, acteur en geestelijk verzorger, de theatervoorstelling: "Tafel van Twee." De acteur is een graag geziene gast in de regio, in de afgelopen jaren speelde hij op vele plaatsen de voorstelling: "Bovenkamer." De indringende voorstelling: "Tafel van Twee" gaat over het proces van een vrouw met dementie en haar echtgenoot. De acteur speelt zowel de rol van de vrouw als van de man. Na de voorstelling ging Thomas Borggreve in gesprek met de aanwezigen, dat leidde tot vele openhartige- en emotionele reacties. De voorstelling werd bijgewoond door 100 mensen, velen maakten tevens gebruik van de informatiemarkt. Leden van het ketenteam Pijnacker-Nootdorp droegen gezamenlijk zorg voor de organisatie. .

In de gemeente Midden-Delfland: verschenen ter gelegenheid van Wereld Alzheimer Dag twee pagina's over de vele aspecten van dementie in het huis-aan-huisblad De Schakel. De regie lag in handen van Stichting Welzijn, diverse organisaties verleenden hun medewerking. Ook kwamen ervaringsdeskundigen aan het woord, een echtpaar vertelde openhartig over een leven met dementie en hun motto; benadrukken wat nog wel gaat.

5: Public Relations en Communicatie

Digitale nieuwsbrief.

Ook in 2016 verscheen er elke maand een nieuwsbrief, gevuld met relevante informatie. De nieuwsbrief wordt verzonden via een digitaal communicatieprogramma, waarin alle adressen van de vrijwilligers van de Alzheimer afdeling DWO en haar relaties zijn opgenomen.

Veel dank is het bestuur verschuldigd aan de mensen die regelmatig kopij insturen, waarvan Jeep van der Mark er één is. Jeep is vrijwilliger bij de Bezoekdienst, hij bezoekt wekelijks een man met dementie. Deze contacten inspireren Jeep tot het schrijven van korte verhalen over een leven met dementie. Zijn bevindingen worden maandelijks met veel interesse gelezen. Tijdens het jaarlijkse vrijwilligersuitje van de Alzheimer afdeling DWO werd Jeep officieel benoemd als columnist. De voorzitter van het bestuur prees Jeep vanwege zijn inzicht gevende teksten, waardoor meer begrip ontstaat voor mensen met dementie. Hetgeen in belangrijke mate bij draagt aan een Dementievriendelijke samenleving. De nieuwsbrieven zijn ook via de website van de Alzheimer afdeling DWO te lezen.

In verband met de netwerkbijeenkomst: "Samen weten we meer" en de Theatervoorstelling: "Ranja met een Rietje", werden extra nieuwsbrieven verzonden. Ook werden er regelmatig persberichten verstuurd, onder andere om de programma's van de Alzheimer Cafés aan te kondigen

De Alzheimer afdeling DWO kreeg de voorstelling: "Ranja met een Rietje" aangeboden, naar aanleiding van een uitgeschreven wedstrijd in het kader van de landelijke campagne: "Samendementievriendelijk." De regionale Alzheimer afdelingen werden ter gelegenheid van Wereld Alzheimer Dag uitgedaagd om de meeste "dementievrienden" te werven.

De Alzheimer afdeling DWO won deze wedstrijd met 193 geregistreerde vrienden als eindresultaat. De bijzondere prijs bracht ruim zestig mensen naar zalencomplex: "De Kiem" in 's Gravenzande om de leuke en spontane muziekvoorstelling bij te wonen.

De Alzheimer afdeling DWO stelt zich ten doel haar naamsbekendheid en zichtbaarheid te vergroten. In 2016 werden folders ontwikkeld om de Bezoekdienst en de overige activiteiten van de afdeling onder de aandacht te brengen van de mensen in de regio.

Social Media.

De Alzheimer afdeling DWO is actief op Twitter, Facebook en LinkedIn, wanneer informatie zich leent voor verspreiding via deze moderne media, worden berichten verzonden.

Website.

In de praktijk blijkt dat steeds meer mensen via internet op zoek gaan naar informatie. Een aansprekende en goed toegankelijke website met actuele informatie voorziet in een grote behoefte. Alzheimer Nederland heeft in 2016 haar landelijke website, inclusief de regionale websites, vernieuwd. Jan Reichgelt, webmaster, en Jacques van den Berg, bestuurslid PR & Communicatie, hebben de introductie cursus van Alzheimer Nederland gevolgd.

Jan Reichgelt houdt de afdelingswebsite actueel, er is sprake van een goede samenwerking. Zie: <https://www.alzheimer-nederland.nl/regios/delft-westland-oostland>

Media.

De Alzheimer afdeling DWO publiceert regelmatig in de huis-aan-huisbladen Delft op Zondag, Groot Westland en De Heraut. Ook worden persberichten opgenomen in bovengenoemde bladen, de Delftse Post en het Algemeen Dagblad.

Daarnaast worden steeds meer mogelijkheden geboden om zelf tekst in te voeren op websites die nieuws verspreiden. Ook biedt Delft voor Elkaar deze mogelijkheid op haar website en neemt Participe Delft met regelmaat de nieuwsbrieven van de Alzheimer afdeling DWO op. De Alzheimer afdeling DWO maakt dankbaar gebruik van alle mogelijkheden.

Communicatie.

Communicatie is van groot belang voor de Alzheimer afdeling DWO om de zichtbaarheid en de naamsbekendheid van de afdeling te vergroten. Daarnaast is communicatie een essentieel middel om een Dementievriendelijke samenleving onder de aandacht te brengen van de inwoners in de regio Delft, Westland en Oostland.

6: Voorlichting

Het belang van voorlichting over dementie neemt steeds meer toe. Enerzijds door een stijging van het aantal mensen met dementie, anderzijds door een veranderende samenleving. De centrale overheid stuurt, mede door ingrijpende wijzigingen op het gebied van de sociale voorzieningen, aan op fundamentele veranderingen in de samenleving, waarbij de verzorgingsstaat plaats moet maken voor een participatiesamenleving.

De Alzheimer afdeling DWO stimuleert de participatie van mensen met dementie en streeft naar een Dementievriendelijke samenleving, waarin de mens met dementie zolang en zo goed mogelijk mee kan blijven doen. Voorlichting over dementie is daarbij onontbeerlijk.

De Alzheimer afdeling DWO beschikt over een voorlichtingsteam, bestaand uit professionals, mantelzorgers en mensen die affiniteit voelen voor het onderwerp. De Alzheimer afdeling DWO stimuleert de deelname aan congressen, ter bevordering van de deskundigheid en draagt daar financieel aan bij. In 2016 is het team van voorlichters verder uitgebreid.

Het bestuurslid, verantwoordelijk voor de portefeuille voorlichting, is wegens ziekte voor langere tijd uitgeschakeld, waardoor er enige vertraging ontstond in het structureren van de voorlichting vanuit de afdeling. Dat wil echter niet zeggen dat er geen voorlichting verzorgd is. In eerste instantie zijn vanuit het netwerk van de voorlichters instellingen, instanties, etc. benaderd om voorlichting te geven. Daarnaast is vanuit de groep voorlichters de middenstand actief betrokken bij het Alzheimer Café en is één van de voorlichters zeer actief bij het benaderen van instellingen als banken, apotheken, het ziekenhuis, etc.

In Delft, Den Hoorn en Schipluiden is in 2016 een begin gemaakt met de uitreiking van de A5 informatiekaart: "Hoe herkent u iemand met dementie." Alzheimer Nederland heeft de kaart mede ontwikkeld om op een aansprekende manier met instanties en particulieren in gesprek te komen over een dementievriendelijke wijze van omgaan met mensen met dementie. Essentiële informatie over dementie is compact weergegeven op een kleine kaart.

De informatiekaart is onder andere in ontvangst genomen door:

- Openbare instanties als gemeente-, politie-, brandweer- en ambulancemedewerkers.
- Nutsbedrijven, makelaars, begrafenisondernemingen, banken, postkantoren, musea, kerken, woningbouwverenigingen en bewonersorganisaties.
- Vereniging van tandartsen, de apotheken, de bloedbank, gezondheidscentra, het Reinier de Graaf Gasthuis, het revalidatiecentrum, dierenklinieken.

- Lokale opticiens, de leiding en baliemedewerkers van diverse soorten winkels en supermarkten.
- Bioscopen, het theater, volkstuintverenigingen, zwembaden, sportverenigingen.

Bij het overhandigen van de informatiekaart is door de Alzheimer afdeling DWO het aanbod gedaan om haar voorlichters voorlichting te laten geven aan de medewerkers. Door middel van het geven van presentaties, dan wel in de vorm van het houden van gesprekken met medewerkers, dan wel in de vorm van het houden van gesprekken met medewerkers aan “de koffietafel.”

In het kader van de campagne “Samendementievriendelijk” zijn in Delft de administratiekantoren, kerkelijke instanties, politieke partijen, fysiotherapeuten, gezondheidscentra, ondernemersverenigingen, deurwaarders, reisbureaus evenals de bovengenoemde instanties benaderd.

Daarnaast hebben de voorlichters in 2016 een concrete bijdrage geleverd aan:

- Informatiebijeenkomst in Lisse, georganiseerd door Alzheimer Nederland, over een lespakket ten behoeve van de voorlichting aan basisschoolkinderen
- Open Dag in het Reinier de Graaf Gasthuis
- Informatiestand op de geheugenpoli van het Reinier de Graaf Gasthuis
- Voorlichting bij Woningbouwvereniging Vestia voor wijk- en sociaal beheerders
- Voorlichting bij de ALV van de Sportraad in Delft
- Voorlichting bij de Ouderenbond in Delft
- Informatiestand tijdens de Golden Tenloop in Delft
- Voorlichting aan vrijwilligers van Woonzorgcentrum De Ark in Wateringen, over agressie/boosheid bij bewoners en onaangepast gedrag
- Presentatie bij “Weten & Eten Lunch” van ambtenaren in Delft
- Informatiestand ter gelegenheid van Wereld Alzheimer Dag in het Westland, 2 maal
- Informatiestand ter gelegenheid van Wereld Alzheimer Dag in Lansingerland
- Informatiestand ter gelegenheid van Wereld Alzheimer Dag in Delft
- Informatiestand ter gelegenheid van Wereld Alzheimer Dag in Pijnacker-Nootdorp
- Informatiestand tijdens de Delfiade in Delft
- Voorlichting aan vrijwilligers van De Ark in Wateringen, vervolgbijeenkomst
- Interview met de redactie van de Digitale Nieuwsbrief van de Gemeente Delft over een Dementievriendelijke gemeente
- Informatiestand tijdens de netwerkbijeenkomst: “Samen weten we meer”
- Interview voor Stadsradio Delft
- Interview voor Delft op Zondag, over een Dementievriendelijke samenleving
- Voorlichting aan het personeel van Theater De Veste in Delft

Voorleesproject.

In 2016 werd het voorleesproject ten behoeve van de voorlichting aan kinderen voortgezet. Cobie van Duijn, één van de voorlichters, heeft in 2012 naar aanleiding van het verschijnen van het boek: “Oma’s hoofd is versleten”, in samenspraak met het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO, een voorleesproject ontwikkeld voor basisschoolkinderen. Dit initiatief is in 2013, 2014 en 2015 al zeer succesvol gebleken. Ook in het afgelopen jaar werd het boek met veel enthousiasme ontvangen door de leerlingen. Het werd op verschillende basisscholen in de regio en in Bibliotheek DOK in Delft voorgelezen. De tekst en het verhaal zijn eenvoudig en helder.

Het verloop van dementie wordt benaderd vanuit een kind en er wordt begrip gekweekt voor de gevolgen van veranderend gedrag en veranderende verstandhoudingen. Wederom leidde het boek in 2016 tot aandoenlijke verhalen van verschillende kinderen over hun ouders, groot- en overgrootouders.

In 2016 werd op de volgende basisscholen voorgelezen:

- Cornelis Musius School in Delft
- OBS De Vlieten in De Lier
- Chr. Basisschool Koningin Juliana in De Lier
- Mgr. Bekkersschool in Delft
- Prins Mauritschool in De Lier
- Josephschool in Pijnacker
- Prins Willem Alexander School in De Lier
- De Eglantier in Delft

In de meeste gevallen vond het voorlezen plaats in de groepen 3 tot en met 7.

Het boek: "Oma's hoofd is versleten" is een initiatief van Pascal van Diest, bij haar moeder werd op zestigjarige leeftijd Fronto Temporale Dementie vastgesteld. Toen Pascal een boek zocht voor haar jonge kinderen, waarin de impact van dementie wordt uitgelegd in kindertaal, was dat helaas niet voorhanden. Pascal nam zelf het initiatief om tot een boek te komen. Alzheimer Nederland en de Fiep Westendorp Foundation omarmden het idee. Samen met de illustratrice en auteur Marieke van Ditshuizen is het boek: "Oma's hoofd is versleten" uiteindelijk tot stand gekomen.

Cobie leest het boek voor aan kinderen van groep 3 tot en met 7. De opzet van Pascal van Diest was een boek te schrijven voor hele jonge kinderen, maar in de praktijk blijkt dat de inhoud ook oudere leerlingen aanspreekt.

In 2016 is het boek: "Oma's hoofd is versleten" herdrukt en opnieuw uitgegeven ten behoeve van de Kinderboekenweek. In de tweeënzestigste editie van de Kinderboekenweek stonden: "Opa's en Oma's" centraal, onder het motto: "Voor altijd jong!" Voor veel kinderen zijn opa's en oma's van grote betekenis. Vaak zijn de levens van grootouders, ouders en kleinkinderen nauw verweven. Dat betekent dat kinderen ook van nabij meemaken wat er verandert als opa of oma de ziekte dementie krijgt.

In De Lier werd door de plaatselijke kinderboekenwinkel: "Boekies en Bakkies" een bijeenkomst georganiseerd ten behoeve van de scholen en het onderwijzend personeel. Uitgevers van kinderboeken werd de gelegenheid geboden om zich te presenteren, de voorlichter van de Alzheimer afdeling DWO mocht over haar unieke voorleesaanbod vertellen. Dat resulteerde in een aantal afspraken om te komen voorlezen op basisscholen in De Lier.

De voorlichter van de Alzheimer afdeling DWO onderhoudt contact met de auteur. Marieke van Ditshuizen heeft een digitale versie van het herdrukte boek ter beschikking gesteld, zodat de kinderen ook de tekst en de illustraties op het digitale bord kunnen volgen.

De Alzheimer afdeling DWO heeft dankzij de gift van het RingpassDelft Dames Veteranenteam, meerdere exemplaren van het herdrukte boek aan kunnen schaffen.

7: Bezoekdienst en mantelzorgondersteuning

De Bezoekdienst en mantelzorgondersteuning in de gemeente Delft is in 2002 opgericht, omdat destijds door het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO een hiaat werd vastgesteld op het gebied van hulp- en ondersteuningsmogelijkheden bij dementie. De gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp kennen al vele jaren een eigen Bezoekdienst en mantelzorgondersteuning, georganiseerd vanuit het Steunpunt Mantelzorg en/of de Stichting Welzijn. Sinds begin 2013 beschikt de gemeente Westland ook over een eigen aanbod op dit gebied. De coördinator, voormalig in dienst van de Alzheimer afdeling DWO, verricht haar werkzaamheden onder verantwoordelijkheid en in dienst van Vitis Welzijn.

De coördinator is voor twaalf uur verbonden aan de Alzheimer afdeling DWO om uitvoering te geven aan de Bezoekdienst en mantelzorgondersteuning in Delft en gedeeltelijk in de gemeenten Pijnacker-Nootdorp en Midden-Delfland.

De Bezoekdienst is vooral een handreiking naar de mantelzorger zodat die beter in staat is de zorg voor de partner of ouder met dementie langer vol te houden. Tevens kan deze ondersteuning het effect hebben dat de partner of ouder langer thuis kan blijven wonen. De Bezoekdienst is een laagdrempelige voorziening omdat er geen diagnose of indicatie nodig is om voor hulp in aanmerking te komen. Dat betekent dat al vroeg in het proces, in de niet-pluifase, een vrijwilliger ingezet kan worden, waarmee de mogelijkheden voor de vrijwilliger toenemen om een relatie op te bouwen.

Na aanmelding vindt een intakegesprek plaats door de coördinator, waarin vraag en aanbod goed op elkaar worden afgestemd. Het persoonlijk contact met de mantelzorger vormt een essentieel onderdeel in de gehele periode waarin de Bezoekdienst ondersteuning biedt. Op grond van de geboden informatie wordt een vrijwilliger gezocht, die gedurende een langere periode doorgaans een dagdeel per week met een man of vrouw met dementie passende activiteiten gaat ondernemen.

Een vrijwilliger maakt zijn of haar intrede bij mensen thuis, onder geleide van de coördinator, tenzij de vrijwilliger ervaren is en de introductie zelfstandig wil en kan uitvoeren. De coördinator bouwt samen met de vrijwilliger aan een vertrouwensrelatie, waarop vooral de mantelzorger een beroep kan doen. Het betreft hier respijtzorg.

De coördinator ervaart een toenemende werkdruk door het stijgende aantal hulpvragen, deels omdat mensen met dementie langer thuis wonen, vanwege beleidswijzigingen. Het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO en Participe Delft hebben in 2016 samen een manier gevonden om de uren voor de coördinerende taken uit te breiden. Een medewerker van Participe levert, in dienst van haar werkgever, vier uur per week een bijdrage aan de Bezoekdienst, zij is professioneel geschoold en gelijkwaardig aan de coördinator. De werkzaamheden vinden plaats onder regie en verantwoording van het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO.

De vrijwilligers.

De Alzheimer afdeling DWO is voor de uitvoering van haar taken en activiteiten grotendeels afhankelijk van vrijwilligers. Het vinden en binden van vrijwilligers blijft een voortdurend aandachtspunt en vraagt een structurele investering van de coördinator en het bestuur. Naast publicaties in de huis-aan-huisbladen maakt de coördinator ook graag gebruik van de beschikbare digitale hulpmiddelen, vooral de website ZorgVoorElkaar is meerdere keren succesvol gebleken.

In het afgelopen jaar namen 7 vrijwilligers om uiteenlopende redenen afscheid. Op 31 december 2016 waren 34 vrijwilligers actief voor de Bezoekdienst in Delft.

Het verzoek van de gemeente Delft om blijvend medewerking te verlenen aan het project “Social Return”, is positief beantwoord. De coördinator en het bestuur onderschrijven het belang om mensen in een kansarme situatie mogelijkheden te bieden. De coördinator heeft in 2016 met een kandidaat gesproken, dit leidde niet tot succes.

Scholing en contact met vrijwilligers.

Wanneer een groepje van drie of meer vrijwilligers is aangenomen wordt er een introductie-cursus georganiseerd. Met behulp van een PowerPoint presentatie over “Omgaan met dementie” en een persoonlijk gesprek met elkaar worden de vrijwilligers toegerust voor hun werk. In het voorjaar van 2016 werd een trainingsbijeenkomst voor zeven nieuwe vrijwilligers georganiseerd, in het najaar voor vijf.

Voor de vrijwilligers die al langer aan de Alzheimer afdeling DWO verbonden zijn worden contactavonden georganiseerd, waarbij het accent ligt op scholing en het uitwisselen van ervaringen. In april werd met elkaar gesproken over het omgaan met dementie. In november was Annick Kramer, auteur, aanwezig om aan de hand van haar boek: “Op bezoek bij een dierbare met dementie” in gesprek te gaan met de aanwezige vrijwilligers.

Vrijwilligersuitje.

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor de Nederlandse samenleving, in het bijzonder voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Toch vinden de meeste vrijwilligers hun persoonlijke bijdrage aan de samenleving vanzelfsprekend en worden uitingen van waardering veelal als overbodig afgedaan. Het bestuur van de Alzheimer afdeling DWO vindt het echter belangrijk om jaarlijks een “uitje” te organiseren voor haar ruim 100 vrijwilligers. Enerzijds als blijk van waardering en dank voor ieders bijdrage, anderzijds om elkaar te ontmoeten en het ‘wij-gevoel’ te versterken.

In april kwamen 52 vrijwilligers naar Delft voor een ontmoeting met een sportief tintje, in de vorm van bowlen. Na deze inspanning volgde een Grillproeverij en een Dessertbuffet. Tijdens de bijeenkomst werden twee trouwe vrijwilligers extra “in het zonnetje” gezet.

Nieuwsbrief.

In 2015 ontvingen alle vrijwilligers van de Alzheimer afdeling DWO maandelijks een digitale nieuwsbrief, waarmee zij op de hoogte werden gehouden van in- en externe ontwikkelingen.

De cliënten.

In 2016 zijn 32 huisbezoeken afgelegd door de coördinator, naar aanleiding van nieuwe hulpvragen in Delft. 6 bezoeken vonden plaats in de gemeente Pijnacker-Nootdorp en 5 in de gemeente Midden-Delfland. Wanneer de situaties meegeteld worden waarin reeds hulp werd geboden, was in het afgelopen jaar sprake van 56 bezoekadressen in Delft, 4 in Pijnacker-Nootdorp en 4 in Midden-Delfland.

Op pagina 26 treft u een gespecificeerd overzicht aan van de cijfers over het jaar 2016.

In vergelijking met voorgaande jaren is er een stijging waarneembaar van het aantal hulpvragen. De coördinator signaleert tevens een toename van het aantal hulpvragen, waarbij de mensen met dementie reeds in een vergevorderd stadium van de ziekte verkeren. Daarmee nemen de mogelijkheden af om een relatie op te bouwen met een vrijwilliger. Het jaar 2016 werd tevens gekenmerkt door een aantal gecompliceerde cliëntsituaties.

Mantelzorgondersteuning.

Sommige mantelzorgers willen geen hulp aan huis, maar hebben wel behoefte aan een klankbord of iemand die kennis heeft van de dementieproblematiek en hen naar behoefte advies kan geven. In 2016 werd aan 6 mantelzorgers in Delft op deze wijze ondersteuning geboden, veelal via de telefoon of middels gesprekken op kantoor.

De coördinator biedt mantelzorgers ook de mogelijkheid om een vrijwilliger in te schakelen, die uitsluitend met hen activiteiten onderneemt, ter ontspanning.

Samenwerking / Netwerken.

In 2016 werd samengewerkt met Participe Delft, Buurtzorg, Careyn, Stichting Pieter van Foreest, GGZ Delfland, Vitis Welzijn, Bureau Mantelzorgondersteuning Pijnacker-Nootdorp, SWOP, Stichting Welzijn Midden-Delfland.

Structureel overleg.

De coördinator nam deel aan het Informeel Zorgoverleg, IZO, in Delft. Tijdens dit overleg ontmoeten informele zorgaanbieders elkaar, met als doel actuele ontwikkelingen te bespreken en de onderlinge samenwerking te bevorderen. In 2016 werd de ontwikkeling van Delft voor Elkaar voortgezet. Daarnaast vond tweemaal structureel overleg plaats in de gemeente Pijnacker-Nootdorp, in de vorm van het Mantelzorg Café.

Delft voor Elkaar.

In 2016 kreeg de netwerkorganisatie Delft voor Elkaar concreter vorm. Delft voor Elkaar heeft tot doel een nauwere samenwerking tot stand te brengen tussen informele- en formele zorgaanbieders om de doelmatigheid en effectiviteit te optimaliseren. De coördinator leverde bijdragen aan dit proces, door deel te nemen aan diverse overlegvormen en een training. Het kantoor van de Alzheimer afdeling DWO is gehuisvest in het gemeenschappelijke gebouw van Delft voor Elkaar aan de Van Bleyswijkstraat.

Lezingen / informatieverstrekking.

De Alzheimer afdeling DWO streeft naar een Dementievriendelijke samenleving, waarin mensen met dementie begrip ondervinden en zolang mogelijk mee kunnen doen. Voorlichting over de diverse aspecten van dementie is daarbij van essentieel belang, de coördinator maakt deel uit van het team van voorlichters.

In 2016 voerde de coördinator de volgende activiteiten uit op dit gebied:

- Lezing: Vormen van dementie, in Ontmoetingscentrum Pijnacker.
- Voorlichting over de Bezoekdienst in Alzheimer Café Delft.
- Bijdrage aan de Open Dag, Reinier de Graaf Gasthuis in Delft.
- Voorlichting over de Bezoekdienst, aan Netwerk Formele Zorg in Delft
- Bijdrage aan symposium van Home Instead in Delft
- Voorlichting over dementie, aan ambtenaren van de gemeente Delft
- Voorlichting over dementie, tijdens de startbijeenkomst Dementievriendelijk Delft
- Voorlichting over dementie, aan de medewerkers van Theater De Veste in Delft
- Voorlichting over dementie, aan de medewerkers van de Brandweer in Delft
- Bijdrage aan symposium over "Vroegtijdige Zorgplanning bij Dementie" in Wateringen

In het kader van deskundigheidsbevordering nam de coördinator deel aan

- Symposium: "Onbegrepen gedrag" in Maassluis
- Symposium: Fronto Temporale Dementie in Amsterdam
- Training voor trainers, georganiseerd door Participe

Bezoekdienst van 2016 in cijfers:

Gemeente Delft	Totaal:
Geholpen cliënten, in aantallen	56
Gestopte inzetten, in aantallen (a	23
Huisbezoeken n.a.v. een nieuwe hulpvraag, in aantallen	32
Gestopte inzetten, in aantallen (b	17
Niet ingevulde bezoeken, in aantallen (c	24
Cliënten in mantelzorgondersteuning (via telefoon of gesprekken op kantoor)	6
Bezoekdienst 2016	
Mantelzorgondersteuning in thuissituatie, in aantallen	6
Mantelzorgondersteuning, via telefoon - 14 uur, via gesprekken op kantoor – 16 uur	30 uren
Vrijwilligers Bezoekdienst	
Vrijwilligers op 31 december 2016, in aantallen	34
Intakegesprekken met nieuwe vrijwilligers, in aantallen	18
Gestopte vrijwilligers, in aantallen (d	7
Intakegesprekken in kader van Social Return, in aantallen (e	1
Gemeente Pijnacker-Nootdorp	
Huisbezoeken, in aantallen	6
Geholpen cliënten, in aantal	4
Lezing in Ontmoetingscentrum Pijnacker, in uren	3
Deelname aan Mantelzorgcafé Pijnacker-Nootdorp, eenmaal, in uren	4
Gemeente Midden-Delfland	
Huisbezoeken, in aantallen	5
Geholpen cliënten, in aantallen	4

(a – het betreft hier situaties waarin de inzet van een vrijwilliger werd beëindigd, omdat de cliënt overleed of verhuisde naar een zorginstelling of een andere woonplaats

(b – het betreft hier situaties waarin alleen een intakegesprek werd gevoerd en geen vrijwilliger werd ingezet, omdat de cliënt overleed, verhuisde naar een zorginstelling of hulp weigerde

(c – het betreft hier situaties waarin op 31 december nog geen vrijwilliger was ingezet

(d – 1x vertrek vanwege gezondheidsproblemen, 2x vanwege persoonlijke omstandigheden, 2x vanwege het vinden van betaald werk, 2x vanwege andere werkzaamheden

(e – 1x zonder succes

Financiën

Kosten in euro's per activiteit

Activiteit	Realisatie 2016	Begroot 2016
Bezoekdienst en mantelzorgondersteuning, inclusief salariskosten coördinator	20.320	21.000
Alzheimer Cafés	3.273	6.000
PR	4.098	7.000
Voorlichting	1.600	3.000
Kosten vrijwilligers	2.805	3.000
Kosten bestuur	3.221	4.600
Totaal	35.317	44.600

WMO-subsidie per gemeente

Activiteit	Delft	Pijnacker-Nootdorp	Westland	Lansingerland	Midden-Delfland
Regionale lezingen		200			
Bezoekdienst en mantelzorgondersteuning, inclusief salariskosten coördinator		600			
Alzheimer Cafés		500	2.000		
Kosten vrijwilligers en bestuur		500	1.800	600	250
Totaal	28.000	1.800	3.800	600	250